

Sõjad, mis peaksid pakkuma lusti

Inimkonnaga on juba mäletamatutest aegadest saadik käinud kaasas sõjad. Veidi omamoodi lugu on ühtedega neist – lumesõdadega.

Ain Kallis

Fotomälestus sõbralikult lõppenud lumesõjast, mille pidasid 1893. aastal USA Princetoni tudengid.

Lumesõda saab pidada teatavasti vaid maades, kus leidub sõjamoonaiks vajalikku toorainet – lund. Ja isegi siis, kui seda kraami jätkub, tuleb lahinguid pidada – nii naljakas, kui see ka ei tundu – üpris soojas õhkkonnas. Külma lumi ei taha ju kleepuda!

Rootsi kuninga juhtimisel

Lumesõja definitsioon võiks kõlada umbes nii: lumesõda on mäng, kus vastaseid pillutakse sulalumest kokku surutud kuulidega nii lagedal maal kui lumest ehitatud kindlustes.

Lumesõdade ajalugu pole nii kuulsusrikas kui pärisrelvadega peetavatel taplustel. Esimesed teated pärinevad keskajast: ühel XV sajandi algusest pärit maalil on näha elegantseid itaallasi üksteist lumepallidega vinnimas.

Tuntuim Eesti aladel peetud lumelahing jääb 1701. aasta märtsisse. Rootsi kuningas Karl XII korraldas selle Laiuse lossi juures, et tõsta oma sealkandis talvitunud vägede võitlusvaimu. Lumekindluse

vallutamise möll ei jäänud maha pärisõjast – üks sõdur sai surma ning mitu haavata.

69 aastat hiljem lõppes üks lumesõda Ameerikas aga verepulmaga. 1770. aasta 5. märtsil kogunes Bostonis hulk koloniste tollihoone juurde ning hakkas Briti sõdureid lumepallidega loopima. Mingil põhjusel algas paugutamine, tapeti viis, haavati seitset linlast. Too Bostoni tapatalgu nime all ajalukku läinud sündmus olevat saanud üheks ajendiks ameeriklaste iseseisvumisele.

Sada aastat hiljem, juba Ameerika Ühendriikide kodusõja ajal, peeti 1863 ja 1864 maha vähemalt kolm suurt lumelahingut. Neist võtsid osa küll vaid lõunaosariiklaste armeed omavahel, aga siiski ligi 10 000 meest! Paljude veteranide meenutustes olnud need aktiivsed puhkepäevad kogu sõja kõige meeldivamad.

Tänapäeval püütakse lumesõdade traditsiooni elus hoida, püstitada isegi rekordeid osavõtjate arvu osas. Guinnessi rekordiraamatusse pandi äsja arv 5834 – nii palju oli palliloopijaid tänavu 12. jaanuaril Seattle'i linnas korraldatud madinas.

Üks vise – 100 eurot

Ametlikult tahab maailma lumesõjapealinna tiitlit hoida Belgia linn Leuven. Ainuke häda on, et selles riigis tahetakse lumepallidega loopijaid varsti trahvima hakata – vise maksvat 100 eurot!

Keelatud on säärased sõjad ka Coventrys Inglismaal, Peterburis ja mitmel pool mujal. 2010. aasta detsembris jäi lumesõda Berliinis ära, sest osa võtta soovijaid oli liiga palju (8000). Kuu varem oli sarnane üritus Leipzgis lõppenud suure kaklusega.

2009. aastal päädis lumelahing Põhja-Walesis pussitamisega.

Jah, palju ohutumad on padjasõjad... Teisalt: “Me keelame mängurelvad ära, aga jätame ehtsad alles,” väitis USA näitleja George Carlin.

Kümme aastat tagasi sadas Iisraelis kena lumi maha. Paar päeva peeti sõbralikku lumesõda, aga kui valge vaip kadus, hakkasid jälle lendama tinakuulid. Vahel sõda ühendab, vahel lahutab...